

Tolnay Kálmán László

(Balatonfüred, 1924. szeptember 28. – Zalaegerszeg, 2010. szeptember 14.)

(Tolnay a nevéről így nyilatkozott: „Engem megkereszteltek mint Kálmánt, de régi füredi szokás szerint az egész család Lacinaknak hívott. Amikor 1946-ban először külföldön jártam, akkor az útlevelemben is László szerepelt.”

A 140 év – a Balatonfüredi Yacht Club története című könyv előszavát ő maga ként írta alá.)

Édesapja, idősebb Tolnay Kálmán a régi idők utolsó tanúja, nem volt a klub tagja, de részt vállalt az egyesület munkájában. 1901 és 1903 között a Kishamis nevű vitorlásra matrózként szolgált. Vitorlázni és a hajósmesterségre dalmát hajósok tanították, akikkel 1911 és 1924 között sokat hajózott. 1908-tól 1955-ig balatonfüredi hajóépítő üzemben ténymester, vitorlakészítő (a harmincas évek elején Benrowitznál, a híres német vitorlakészítőnél sajátította el a szakma csínját-bínját), később művezető volt. Kitanulta az asztalos szakmát is. Az első világháború alatt a Csepeli Vasműbe került és hajómotorok összeszerelésén dolgozott. 1920-ban a jachtépítő üzem vezetője, flottaparancsnoka volt. A ragyogó szakember és kiváló vitorlázó nyolcvanéves koráig visszajárt a sporthajóépítő üzembe, munkájával, tanácsaival segítette a vitorlakészítést. A második világháború alatt a hajóépítő üzem tűzoltóparancsnoka volt.

Ifjabb Tolnay Kálmán Balatonfüreden született, és itt is nőtt fel. Apja a Hajógyár művezetője, az első magyar vitorlavarró mester volt.

Szülei a régi hajógyár épületében laktak, amely 1964 után a klubház része lett és 2007-ben lebontásra került. Kisebb megszakításokkal 83 évet élt ott, ahol ma is vitorláznak, ahol valamikor kiváló verseny- és túrahajók épültek. Felsőfokú faipari technikumban szerzett oklevelével a Füredi Hajógyárban kezdett dolgozni. 1947-től 1952-ig a Fűzfői Nitrokémiánál rajzoló, 1952 és 1984 között a Balatonfüredi Hajógyárban a tervezési osztályon, mint csoportvezető dolgozott. A horgászás volt a szenvedélye, a családjának élt.

Baltoni dingivel, Kalózzal, Csillaghajóval és Finn-nel, Dragonnal, Solinggal, 30-as cirkálóval versenyzett. Tizenhárom magyar bajnokságot nyert (1944, 1948 és 1949, 1950, 1951 és 1952, 1957, 1958, 1962, 1964, 1965, 1967, 1974), hétszer végzett dobogón, pedig akkoriban még nem volt szokás több hajóosztályban versenyezni, az ember évente általában egy bajnokságot nyerhetett... Évtizedeken át a magyar élmezőnyben szerepelt, 1948 és 1969 között

mindössze három olyan év akadt, amikor nem nyert bajnoki érmet. (Valószínűleg nem is indult...) Győzött Kékszalagon (1965), Star Districten volt harmadik és első (1965, 1967), két olimpián szerepelt (Róma, 1960 és Mexikó, 1968). A Magyar Vitorlás Szövetség 1991-ben örökös tiszteletbeli taggá választotta. Ifj. Tolnay Kálmán a Balatonfüredi Yacht Club örökös tagja, 2002-ben a Balatonfüred Sportjáért kitüntetést kapott. Korszakos, sportszerű versenyző, közvetlen egyéniség volt. Magyarországon hozzá fogható vitorlázó korábban csak Heinrich Tibor volt.

Tolnay két olimpiája

1960. Róma

Huszonnégy év után ismét részt vettek magyar vitorlázók az olimpián, Tolnay Kálmán Finn-dingiben indult.

Az első versenynapon délnyugati 2,3–5,5 m/s-os szél fújt. Tolnay végig a középmezőnyben vitorlázott, végül tizenhetedik helyen futott célba. Másnap a délnyugati szélben nem találja a ritmust, a 26. helyen végzett. Harmadik napon a tenger hullámosabb volt, 6,5– 8,0 méter/szekundumos szélben, Tolnay huszonötödik helyen futott be. A negyedik versenynapon kevéske szellő fújdogált, a tizenkilencedik volt. Ekkor – szélhiány miatt – három nap kényszerpihenő következett. Az ötödik versenynapon ismét gyenge szélben a huszonhetedik helyen végzett. A hatodik napon egy óra várakozás után 4–8 m/s erősségű nyugati-délnyugati szélben Tolnaynak végre kijött a lépés, a tizenegyedik lett a futamban. A hetedik napon, az utolsó, szintén gyengészeles futamban Tolnay huszonnyolcadik helyével búcsúzott az olimpiától. Ezzel összesítésben a 25. helyen végzett.

1968. Mexikó

Mexikó messze van, tehát elsősorban a finnes túnt biztos utazónak, hiszen számára kint biztosították a felszerelést, és csak egy embert kellett utaztatni.

Tolnay és új partnere ifj. Farkas László kemény ellenfélre talált a Gosztonyi András – Holovits György párosban, 1967-ben és '68-ban ők nyerték a bajnokságot Tolnayék előtt. A szövetségi kapitány, Molnár Albin őket jelölte az olimpiára utazó keretbe, ám végül az 1967-ben elért District-bajnoki címe alapján a szövetség a Tolnay Kálmán – ifj. Farkas László egységet nevezte. Ők utaztak Mexikóba.

Tolnayék a vártnál gyengébb szereplést a szokatlan körülmények rovására írták, pedig a kezdeti bizonytalanság után egyre jobban belelendültek a versenyzésbe. Az első két

futamban még nem találták a helyüket. A hatalmas óceáni hullámok között másként kellett állítani és másként kellett vezetni is a hajót. Tizenhetedik és tizenhatodik helyen futottak célba. A harmadik és a negyedik futamra azonban kezdték megszokni a környezetet, egy hetedik és ötödik hely után felcsillant a jó szereplés reménye, de az ötödik futamban ismét tizenhetedikek voltak. A hatodik futamban elért kiemelkedő harmadik helylyel bizonyították képességeiket, már az első tízben voltak, ám az utolsó futamban korai rajtot vétenek, így összetettben héttized ponttal lemaradva a tizenharmadik helyen végeztek.

Gondot okozott nekik a Csendes-óceán áramlási és hullámváza viszonyai, valamint a szokatlan éghajlat. Nem volt aki felkészítette volna a versenyzőinket a Mexikóban várható, számunkra – mint kiderült – ismeretlen körülményekre. Nem sokkal a versenyek előtt érkeztek, így az akklimatizálódásuk sem volt tökéletes.